

El carrer de l'Esport

El carrer de l'Esport correspon als blocs de pisos aixecats per la immobiliària Pérez-Xifra a Sant Ponç de la Barca. El carrer uneix la carretera N-II anomenada avinguda de França en aquest tros amb les instal·lacions del GEIEG i hi donen parets laterals de dos dels blocs de pisos de Sant Ponç i la part posterior de l'hipermercat.

EL NOM DEL BARRI DE SANT PONÇ

Fa més d'un segle que de la capella dedicada a sant Ponç que hi hagué a Fontajau ja no en resten ni tan sols les runes. Però tothom coneix encara l'indret amb el nom de Sant Ponç o de Sant Ponç de la Barca, en record de la barca per creuar el Ter, que hi hagué fins a la construcció del pont de ferro, el 1890.

La pervivència del nom fins avui ha estat possible gràcies a l'encert dels propietaris de l'únic hipermercat que hi ha a Girona de batejar-lo com «Sant Ponç».

BISBE I MÀRTIR QUE FORAGITAVA XINXES

L'any 1208 fou dedicada una capella a sant Ponç, bisbe gironí antecessor de sant Narcís, al llogaret de Fontajau, que pertanyia a la parròquia de Sant Narcís a Taialà. Es creia que sant Ponç havia nascut a Fontajau i per això li aixecaren la capella. El dia de la festa del sant, l'onze de maig, s'hi feia un ofici solemne i es repartien pètals de rosa que la gent guardava entre la roba perquè deien que tenien la virtut de foragitar les xinxes.

El llogaret de Fontajau va anar quedant despoblat fins a la desaparició a conseqüència dels setges a què era sotmesa Girona. En el de 1808, el general Álvarez de Castro va fer enderrocar fins i tot la capella perquè no pogués ésser utilitzada pels assaltants. Les runes de l'antiga capella van aguantar encara fins avançat el segle passat i era costum anar-hi a fer arrossades al «merendero» que s'aixecà prop de l'embarcador. El retaule i les relíquies de sant Ponç foren portades a la col·legiata de Sant Fel·liu i els veïns del carrer de la Barca l'adoptaren com a patró. Les festes de sant Ponç al carrer de la Barca eren les primeres que es

feien cada any a la ciutat.

EL GEIEG

El projecte d'aixecar blocs de pisos a Sant Ponç prové de mitjan anys seixanta, l'època del creixement incontrolat i les barbaritats urbanístiques. Sant Ponç pertanyia al municipi de Sant Gregori i els terrenys del camp del Pla, on es va projectar aixecar un gran polígon d'habitatges, eren propietat de la immobiliària Pérez Xifra des del mes de maig de 1947.

Es redactà des de Girona un Pla Parcial que preveia una vintena de blocs com els actuals. L'Ajuntament de Sant Gregori primer s'hi oposà, al 1967, però finalment hi donà l'aprovació el 13 de juliol de 1968. Potser influí en aquest canvi d'actitud el fet que l'alcalde de Sant Gregori, Emili Caula, era a la vegada president del GEIEG, i que la immobiliària va cedir a aquesta entitat 14.000 metres quadrats de terreny que en el Pla Parcial ja es preveien com a zona esportiva. Les cessions al GEIEG es formalitzaren l'abril de 1969 i l'abril de 1971.

El 7 d'abril de 1972 el delegat nacional d'Educación Física y Deportes, Joan Gich Bech de Careda, inaugurava les instal·lacions del GEIEG, construïdes amb l'ajuda de l'organisme estatal que presidia i també de la Diputació Provincial. El GEIEG té el projecte de renovar les instal·lacions actuals i fer-ne de noves en els terrenys de la seva propietat situats al costat, que també li foren cedits per la immobiliària Pérez Xifra gratuïtament, tot i que en les històries del club es parla sempre de compra.

DEL GRAN POLÍGON ALS TRES BLOCS ACTUALS

Just quan l'Ajuntament de Sant Gregori va aprovar el Pla Parcial redactat per Joan Bosch, —Pla sobre el qual la Comissió d'urbanisme aplicà el silenci administratiu— el MOPU va expropiar una part dels terrenys per fer-hi passar el desviament de la N-II, que fins aleshores havia passat pel pont de la Barca. Això va revaloritzar la zona i s'hi va començar la construcció del gegantesc polígon d'habitatges. El primer bloc va obtenir la llicència d'obres el març de 1972, el

Les instal·lacions del GEIEG són les que va donar origen al nom del carrer. (Fotos: Joan Castro)

segon el maig de 1973 i el tercer el gener de 1973. El primer i el segon són els que donen, per un costat, al carrer de l'Esport. El tercer és el més pròxim a Girona.

DEU ANYS D'UNS FONAMENTS ABANDONATS

Les obres del primer i segon eren acabades la primavera de 1974, mentre que les del tercer avançaven ràpidament. Es va demanar i obtenir llicència de l'Ajuntament de Sant Gregori per a un quart bloc, el mes de març de 1974. Es van fer els fonaments d'aquest quart bloc, que dona també al carrer de l'Esport i queda entre el supermercat i el GEIEG, però aleshores es va produir, el desembre de 1974, l'annexió a Girona d'aquells terrenys que havien estat de Sant Gregori.

El consistori que presidia Ignasi de Ribot va fer aturar les obres del quart bloc i en va suspendre la llicència el juny de 1975. No va poder aturar les obres del tercer, perquè era gairebé acabat.

Va començar aleshores tot un seguit de plets que van arribar al Suprem i que va guanyar l'Ajuntament de Girona. Així, sota el mandat d'Ignasi de Ribot, no va posar-se un sol maó més a Sant Ponç i aquell gegantesc projecte inicial quedà arraconat.

En un moment determinat de

les negociacions, l'Ajuntament arribà a proposar a la immobiliària que, per donar-li llicència per aixecar al quart bloc, calia que comprés, per destinar-los a zona verda, els terrenys situats al costat de l'hospital de la Seguretat Social, on hi havia la masia de Cal Tit. Es va fer la compra, el desembre de 1976, i es va enderrocar la masia, però aleshores l'Ajuntament va fer marxa enrera i no va donar el permís d'obres promès. Als terrenys de Cal Tit és on ara hi ha l'aparcament provisional de l'hospital. Diuen que el llogater de la masia que hi hagué, pare d'un militant del POUM, va morir l'any 1945 a la comissaria de policia.

LA QUINTANA DE BAIX

L'arribada del nou consistori municipal democràtic, l'abril de 1979, va permetre d'obrir negociacions i l'Ajuntament proposà a la immobiliària que redactés un pla especial de reforma interior, el 1980. Fou encarregat a Arcadi Pla, però quan ja estava llest, l'administració pública considerà més convenient que a Sant Ponç s'hi apliqués un Pla Especial de Millora Urbana, el novembre de 1981. Arcadi Pla redactà també aquest nou pla i la Comissió Provincial d'Urbanisme l'aprovà el 16 de març de 1983 amb el nom de la Quintana de Baix.

Aquest PEMU és la legislació urbanística aplicable actualment a Sant Ponç i no autoritza a fer més que el quart bloc, del qual ja hi ha els fonaments des de fa deu anys. Hi ha llicència d'obres atorgada i tot però ara és la immobiliària la que, a causa de la crisi, no sembla interessada a construir-lo.

Tot els terrenys en què segons el Pla inicial es preveia fer-hi blocs han quedat ara reservats per zones verdes i equipaments.

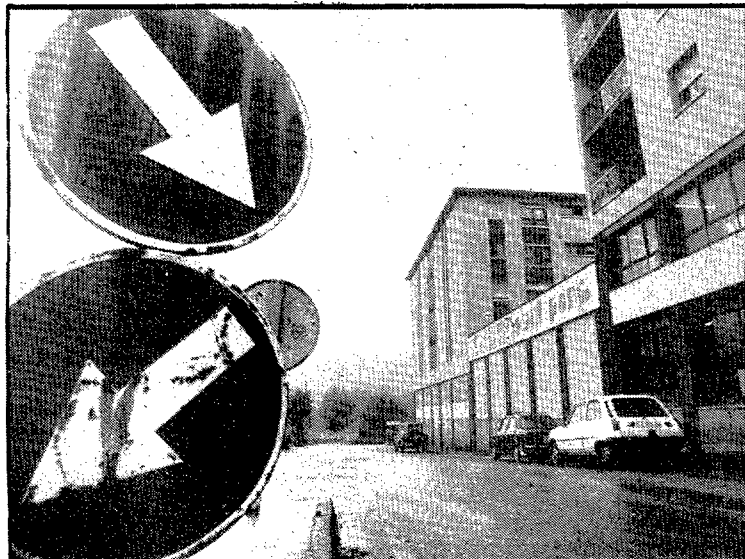
L'HIPERMERCAT

Al Carrer de l'Esport hi dona, com hem dit, la part posterior de l'hipermercat Sant Ponç, que amb la seva superfície de 16.000 metres quadrats li dona característic únic en la ciutat de Girona. El local fou primer llogat a l'empresa que l'explota i aquesta més endavant l'ha comprat, un cop consolidada la marxa del negoci.

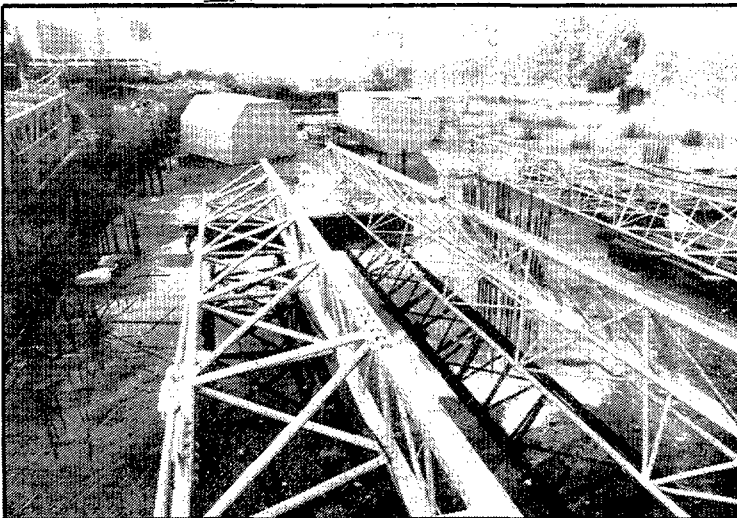
També hi donen els darreres de dos dels blocs de Sant Ponç. Són edificis de cinc pisos, uns de 80 m² i altres de 90 m² que es van vendre, respectivament, a 469.000 pessetes i 740.000 pessetes, a pagar en quinze anys.

Com era habitual a l'Ajuntament de Sant Gregori, no existeix acord oficial de ple per donar nom al carrer.

El 14 de desembre de 1973 el consistori municipal de Sant Gregori encarregà a la comissió de Governació que triés noms per al nou barri de Sant Ponç que era a punt de començar-se a construir. Va triar-se per al carrer que comentem el nom de l'Esport per les instal·lacions del GEIEG que són al capdavant, però el nom no va ser inscrit en el llibre d'actes i de fet no va tenir vigència oficial fins que l'Ajuntament de Girona va aprovar el primer nomenclàtor normalitzat, el 9 de maig de 1979. Fins aquell moment només havia estat un nom sobre els plànols, decidit sense seguir cap formalitat administrativa.

Els pisos de Sant Ponç i la part posterior de l'únic hipermercat que hi ha a Girona flanquegen un costat del carrer.

Els fonaments d'un nou bloc de pisos que s'aixecarà a Sant Ponç porten deu anys abandonats, des que es van haver de paraitzar les obres per imperatiu legal. Ara els problemes ja són superats i algun dia es construirà l'edifici al costat del GEIEG.

J. Fabre